

BA DEGREE CBCS 2017 EXAMINATION
SANSKRIT LANGUAGE AND LITERATURE – GENERAL
SEMESTER VI

PRIVATE REGISTRATION

SG6CRT12 ,CORE XII - Vedanta

- १) वेदान्तसारस्य कर्ता कः ? (अन्नभट्टः, सदानन्दः, कुमारिलभट्टः, आदिशङ्करः)
- २) वेदान्तो नाम प्रमाणम् ? (भागवत, शारीरिकसूत्र, उपनिषत् , महाभारतम्)
- ३) अधिकारिविषयसम्बन्धप्रयोजनानि किम् भवति ? (उपक्रमः, अनुबन्धचतुष्टयः, अभ्यासः , अध्यासः)
- ४)तु जीवब्रह्मैक्यं शुद्धचैतन्यं प्रमेयं तत्रैव वेदान्तानां तात्पर्यम् ?
(सम्बन्धः, विषयः, अधिकारी, प्राणः)
- ५) तु तदैक्यप्रमेयगताज्ञाननिवृत्तिः स्वस्वरूपानन्दावाप्तिः ?
(सम्बन्धः, विषयः, प्रयोजनम् , अधिकारी)
- ६) तदैक्यप्रमेयस्य तत्प्रतिपादकोपनिषत्प्रमाणस्य च बोध्य-बोधकभावः ?
(प्रयोजनं, सम्बन्धः, विषयः , अधिकारी)
- ७) साधनचतुष्टयसम्पन्नः प्रमाता कः ? (अधिकारि, सम्बन्धः, विषयः , प्रज्ञा)
- ८) ब्रह्मैव नित्यं वस्तु ततोऽन्यदखिलमनित्यम् इति विवेचनम् ?
(साधनचतुष्टयसम्पत्तिः, नित्यानित्यवस्तुविवेकः , मुमुक्षुत्वम्, निदिध्यासनम्)
- ९)शीतोष्णद्वन्द्वसहिष्णुता ? (शमः, तितिक्षा, दमः , मुक्तिः)
- १०) श्रवणादि व्यतिरिक्तविषयेभ्यः मनसः निग्रहः कः ? (शमः, दमः, श्रद्धा, वैराग्यम्)
- ११) बाह्येन्द्रियाणां तत्त्व्यतिरिक्तविषयेभ्यः निवर्तनं ?
(शमः, वैराग्यम्, तितिक्षा, दमः)
- १२) निगृहीतस्य मनसः श्रवणादौ तदनुगुणविषये च समाधिः..... ?
(सत्, असत्, सदसत्, अनिर्वचनीयम्)
- १३) गुरूपदिष्टवेदान्तवाक्येषु विश्वासः ? (शमः, तितिक्षा, ज्ञानम्, श्रद्धा)

- १४) वस्तुन्यवस्वारोपः कः ? (अपवादः, अध्यारोपः, अभावः, अनुमानं)
- १५) वस्तु सच्चिदानन्दद्वयं ? (जीवः, ब्रह्म, माया, जगत्)
- १६) अज्ञानादि सकलजडसमूहः किम् ? (वस्तु, अवस्तु, माया, ब्रह्म)
- १७) सदसद्भ्यामनिर्वचनीयं त्रिगुणात्मकं ज्ञानविरोधीभावरूपं किम् ?
(अज्ञानम्, अध्यारोपः, अपवादः, अध्यासः)
- १८) समष्ट्यज्ञानोपहितं चैतन्यं ? (जीवः, ईश्वरः, ब्रह्म, माया)
- १९) व्यष्ट्यज्ञानोपहितं चैतन्यं ? (जीवः, प्राज्ञः, माया, ब्रह्म)
- २०) आवरणविक्षेपनामकमस्ति शक्तिद्वयम् । कस्य ? (जीवस्य, ईश्वरस्य, अज्ञानस्य, जगतः)
- २१) सूक्ष्मशरीराणि अवयवानि लिङ्गशरीराणि ? (पञ्चदश, अष्टादश, द्वादश, सप्तदश)
- २२) निश्चयात्मिका अन्तःकरणवृत्तिः । (मनः, बुद्धिः, अहङ्कारः, प्रज्ञा)
- २३) अभिमानात्मिकान्तः अन्तःकरणवृत्तिः कः ? (मनः, बुद्धिः, अहङ्कारः, चित्तं)
- २४) बुद्धिः ज्ञानेन्द्रियैः सहिता भवति ?
(अन्नमयकोशः, ज्ञानमयकोशः, मनोमयकोशः, प्राणमयकोशः)
- २५) वाक्पाणिपायूपस्थामि कानि ? (ज्ञानेन्द्रियाणि, कर्मेन्द्रियाणि, मनांसि, अन्तःकरणवृत्तयः)
- २६)श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणाख्यानि ।
(ज्ञानेन्द्रियाणि, कर्मेन्द्रियाणि, मनांसि, अन्तःकरणवृत्तयः)
- २७) प्राणापानव्यानोदानसमानाः के ? (अग्नयः, रुद्राः, वायवः, आकाशाः)
- २८) प्राग्गमनवान् नासाग्रस्थानवर्ती कः ? (प्राणः, व्यानः, अपानः, समानः)
- २९) अवाग्गमनवान् पाय्वादिस्थानवर्ती कः ? (प्राणः, व्यानः, अपानः, समानः)
- ३०) विष्वग्गमनवान् अखिलशरीरवर्ती कः ? (प्राणः, व्यानः, अपानः, समानः)
- ३१) सङ्कल्पविकल्पात्मिका अन्तःकरणवृत्तिः कः ? (मनः, बुद्धिः, प्राणः, प्रज्ञा)
- ३२) अनुसन्धानात्मिका अन्तःकरणवृत्तिः ? (मनः, बुद्धिः, चित्तम्, प्रज्ञा)
- ३३) मनः ज्ञानेन्द्रियसहितः सन् भवति ?
(मनोमयकोशः, अन्नमयकोशः, प्राणमयकोशः, ज्ञानमयकोशः)

- ३४) कण्ठस्थानीयः ऊर्ध्वगमनवान् उत्क्रमणवायुः कः ? (प्राणः, व्यानः, उदानः, समानः)
- ३५) शरीरमध्यगत-अशीतपीतान्नादि-समीकरणकरः कः ?
(प्राणः, व्यानः, उदानः, समानः)
- ३६) प्राणादिपञ्चकं कर्मेन्द्रियैः सहितः सन्..... भवति ।
(मनोयकोशः, अन्नमयकोशः, प्राणमयकोशः, ज्ञानमयकोशः)
- ३७) स्थूलभूतानि तु ।
(लिङ्गशरीराणि, पञ्चीकृतानि, अपञ्चीकृतानि, चेतांसि)
- ३८) तु जरायुजाण्डजोद्भिजस्वेदजाख्यानि ?
(लिङ्गशरीराणि, चतुर्विधशरीराणि, सूक्ष्मशरीराणि, अपञ्चीकृतानि)
- ३९) समष्ट्युपहितं चैतन्यं ? (हिरण्यगर्भः, वैश्वानरः, ईश्वरः व्यानः)
- ४०) व्यष्ट्युपहितं चैतन्यं ? (हिरण्यगर्भः, वैश्वानरः, ईश्वरः व्यानः)
- ४१) स्थूलप्रपञ्चोत्पत्तिः कस्मात् संभवति ?
(पञ्चीकृतपञ्चभूतेभ्यः, अपञ्चीकृतेभ्यः, सूक्ष्मशरीरेभ्यः, आनन्दमयकोशात्)
- ४२) नाम पदयोः सामानाधिकरण्यं पदार्थयोर्विशेषणविशेष्यभावः प्रत्यगात्मलक्षणयोः लक्ष्यलक्षणभावश्चेति ? (सम्बन्धत्रयं, साधनचतुष्टयं, शमादिषट्कं, विकारादयः)
- ४३) षड्विधलिङ्गैः अशेषवेदान्तानां अद्वितीये वस्तुनि तात्पर्यावधारणं किमित्यभिधीयते ?
(श्रवणं, मननं, निदिध्यासनं, तपः)
- ४४) प्रकरणप्रतिपाद्यस्यार्थस्य तदाद्यन्तयोरुपपादनम् ।
(अध्यारोपः, श्रवणं, मननं, उपक्रमोपसंहारौ)
- ४५) प्रकरणप्रतिपाद्यस्य वस्तुनः पौनःपुन्येन प्रतिपादनम् ।
(अपवादः, अभ्यासः, अध्यारोपः, अपूर्वता)
- ४६) प्रकरणप्रतिपाद्यस्याद्वितीयवस्तुनः प्रमाणान्तराविषयीकरणं ।
(अपवादः, अभ्यासः, अध्यारोपः, अपूर्वता)
- ४७) तु प्रकरणप्रतिपाद्यस्यात्मज्ञानस्य तदनुष्ठानस्य वा तत्र तत्र श्रूयमाणं प्रयोजनम् ।

- (फलं, अपूर्वता, अभ्यासः, अध्यारोपः)
- ४८) प्रकरणप्रतिपाद्यस्य तत्र तत्र प्रशंसनं ?
(अपूर्वता, उपपत्तिः, अध्यारोपः, अर्थवादः)
- ४९) श्रुतस्याद्वितीयवस्तुनः वेदान्तानुगुणयुक्तिभिः अनवरतमनुचिन्तनं किम् ?
(अनुमानं, श्रवणं, मननं, निदिध्यासनं)
- ५०) विजातीयदेहादिप्रत्ययरहिताद्वितीयवस्तुसजातीयप्रत्ययप्रवाहः किम् ?
(अनुमानं, श्रवणं, मननं, निदिध्यासनं)
- ५१) समाधिः कतिविधः ? (पञ्चविधः, द्विविधः, त्रिविधः, चतुर्विधः)
- ५२) प्रकरणप्रतिपाद्यार्थसाधने तत्र तत्र श्रूयमाणप्रयोजनम् ? (फलम्, अपूर्वता, अर्थवादः, उपपत्तिः)
- ५३) ज्ञातृज्ञानादिविकल्पलयानपेक्षया अद्वितीयवस्तुनि तदाकाराकरितायाः चित्तवृत्तेः अवस्थानं किम् ?
(सविकल्पसमाधिः, निर्विकल्पसमाधिः, असंप्रज्ञातसमाधिः, चित्तवृत्तिनिरोधः)
- ५४) ज्ञातृज्ञानादिविकल्पलयानपेक्षया अद्वितीयवस्तुनि तदाकाराकरितायाः चित्तवृत्तेः अवस्थानं किम् ?
(सविकल्पसमाधिः, निर्विकल्पसमाधिः, असंप्रज्ञातसमाधिः, चित्तवृत्तिनिरोधः)
- ५५) अहिंसासत्यास्तेयब्रह्मचर्याऽपरिग्रहाः ।
(नियमाः, प्राणायामाः, यमाः, आसनानि)
- ५६) शौचसन्तोषतपस्स्वाध्यायेश्वरप्रणिधानानि ?
(नियमाः, प्राणायामाः, यमाः, आसनानि)
- ५७) करचरणादिसंस्थानविशेषलक्षणानि पद्मस्वस्तिकादीनि..... ?
(यमाः, नियमाः, आसनानि, प्रत्याहाराः)
- ५८) रेचकपूरककुम्भकलक्षणाः प्राणनिग्रहोपायाः के ?
(नियमाः, प्राणायामाः, यमाः, आसनानि)
- ५९) इन्द्रियाणां स्वस्वविषयेभ्यः प्रत्याहरणं..... ? (नियमः, प्राणायामः, यमः, प्रत्याहारः)
- ६०) अद्वितीयवस्तुनि अन्तरिन्द्रियधारणं ?
(नियमः, धारणा, ध्यानं, प्रत्याहारः)

- ६१) अद्वितीयवस्तुनि इन्द्रियवृत्तिप्रवाहो ?
(धारणा, प्राणायामः, ध्यानं , प्रत्याहारः)
- ६२) लयविक्षेपकषायरसास्वादलक्षणाश्चत्वारो विघ्नाः सम्भवति ?
(निर्विकल्पकस्य, अद्वितीयस्य, सविकल्पकस्य, संप्रज्ञातस्य)
- ६३) अखण्डवस्त्वनवलम्बनेन चित्तवृत्तेः निद्रा ।
(तपः,विक्षेपः, समाधिः, लयः)
- ६४) अखण्डवस्त्वनवलम्बनेन चित्तवृत्तेरन्यावलम्बनं ।
(कषायः, विक्षेपः, समाधिः, लयः)
- ६५) चित्तवृत्तेः रागादिवासनया स्तब्धीभावादखण्डवस्त्वनवलम्बनं ।
(रसास्वादः, विक्षेपः, समाधिः,कषायः)
- ६६) अखण्डवस्त्वनवलम्बनेनापि चित्तवृत्तेः सविकल्पकानन्दास्वादनं ।
(कषायः, विक्षेपः, समाधिः, लयः)
- ६७) यदा चित्तं सदखण्डचैतन्यमाप्रमवतिष्ठते तदा इत्युच्यते ।
(सविकल्पसमाधिः, निर्विकल्पसमाधिः, असंप्रज्ञातसमाधिः, चित्तवृत्तिनिरोधः)
- ६८) अखण्डब्रह्मज्ञानेन अखिलबाधरहितः ब्रह्मनिष्ठः कः ? (विदेहमुक्तः, प्राणः, जीवन्मुक्तः, ईश्वरः)
- ६९) त्वं पदलक्ष्यार्थः कः ? (तुरीयं चैतन्यं, जीवः, मनुजः, ईश्वरः)
- ७०) ज्ञानशक्तिमान् कर्तृरूपः कः ?
(आनन्दमयकोशः, विज्ञानमयकोशः, प्राणमयकोशः, मनोमयकोशः)
- ७१) क्रियाशक्तिमान् कार्यरूपः कः ?
(आनन्दमयकोशः, विज्ञानमयकोशः, प्राणमयकोशः, मनोमयकोशः)
- ७२) इच्छाशक्तिमान् करणरूपः कः ?
(आनन्दमयकोशः, विज्ञानमयकोशः, प्राणमयकोशः, मनोमयकोशः)
- ७३) क्रियाशक्तिमान् कार्यरूपः कः ?
(आनन्दमयकोशः, विज्ञानमयकोशः, प्राणमयकोशः, मनोमयकोशः)

- ७४) इमाः सर्वाः प्रजाः किम्प्रतिष्ठाः ? (असत्प्रतिष्ठाः, तेजःप्रतिष्ठाः, सत्प्रतिष्ठाः, मनःप्रतिष्ठाः)
- ७५) प्रयतः पुरुषस्य वाक् कुत्र सम्पद्यते ? (तेजसि , प्राणे, मनसि, वाचि)
- ७६) प्रयतः पुरुषस्य मनः कुत्र सम्पद्यते ? (प्राणे , वाचि, काये,मुखे)
- ७७) प्रयतः पुरुषस्य प्राणः कुत्र सम्पद्यते? (वाचि , तेजसि, काये, आत्मनि)

१) सदानन्दः	१९) प्राज्ञः	३७) पञ्चीकृतानि
२) उपनिषत्	२०) अज्ञानस्य	३८) चतुर्विधशरीराणि
३) अनुबन्धचतुष्टयः	२१) सप्तदश	३९) हिरण्यगर्भः
४) विषयः	२२) बुद्धिः	४०) वैश्वानरः
५) प्रयोजनम्	२३) मनः	४१) पञ्चीकृतपञ्चभूतेभ्यः
६) सम्बन्धः	२४) चित्तम्	४२) सम्बन्धत्रयं
७) अधिकारि	२५) अहङ्कारः	४३) श्रवणं
८) नित्यानित्यवस्तुविवेकः	२६) विज्ञानमयकोशः	४४) उपक्रमोपसंहारौ
९) शमः	२७) मनोमयकोशः	४५) अभ्यासः
१०) दमः	२८) कर्मेन्द्रियाणि	४६) अपूर्वता
११) तितिक्षा	२९) ज्ञानेन्द्रियाणि	४७) फलं
१२) समाधानम्	३०) वायवः	४८) अर्थवादः
१३) श्रद्धा	३१) प्राणः	४९) उपपत्तिः
१४) अध्यारोपः	३२) अपानः	५०) मननं
१५) ब्रह्म	३३) व्यानः	५१) निदिध्यासनं
१६) अवस्तु	३४) उदानः	५२) द्विविधः
१७) अज्ञानम्	३५) समानः	५३) सविकल्पसमाधिः
१८) ईश्वरः	३६) प्राणमयकोशः	५४) निर्विकल्पसमाधिः

- ५५) यमाः
५६) नियमाः
५७) आसनानि
५८) प्राणायामः
५९) प्रत्याहारः
६०) धारणा
६१) ध्यानं
६२) निर्विकल्पकस्य
६३) लयः
६४) विक्षेपः
६५) कषायः
६६) रसास्वादः
६७) निर्विकल्पकसमाधिः
६८) जीवन्मुक्तः
६९) तुरीयं चैतन्यं
७०) विज्ञानमयकोशः
७१) प्राणमयः
७२) मनोमयकोशः
७३) प्राणमयकोशः
७४) सत्प्रतिष्ठाः
७५) मनसि
७६) प्राणे
७७) तेजसि